

UCHWAŁA NR 69/XII/2015
RADY GMINY ŚWIERCZE
z dnia 29 grudnia 2015r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świercze na lata 2015-2020.

Na podstawie art.7 ust.1 pkt.6, art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 16b i art. 17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 r., poz.163 z późn. zm.), Rada Gminy Świercze uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świercze na lata 2015-2020 , stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§2

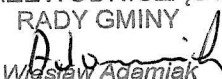
Traci moc Uchwała Nr 108/XX/08 Rady Gminy Świercze z dnia 28 sierpnia 2008 roku.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świercze.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Wiesław Adamiak

Załącznik do Uchwały Nr 69/XII/2015

Rady Gminy Świercze
z dnia 29 grudnia 2015 r.

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Świercze
na lata 2015-2020

Świercze, 2015

1. SPIS TREŚCI

1. Spis treści	1
2. Wstęp	2
3. Podstawy prawne strategii	3
4. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Świercze	6
a) Przedmiot diagnozy	6
b) Ogólna charakterystyka Gminy Świercze.....	6
c) Demografia	7
d) organizacje pozarządowe	8
e) pomoc społeczna- instytucje	8
f) oświata.....	14
g) ochrona zdrowia	15
h) bezpieczeństwo publiczne	16
i) bezrobocie i rynek pracy	17
5. Analiza SWOT	18
6. Główne obszary problemowe.....	20
a) pomoc społeczna.....	20
b) edukacja.....	21
c) bezpieczeństwo publiczne.....	22
d) ochrona zdrowia.....	23
e) bezrobocie i rynek pracy.....	23
7. Finansowanie	24
8. Zarządzanie i monitoring	24

2. WSTĘP

Podstawę do opracowania dokumentu jakim jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Świercze na lata 2015-2020, stanowi art. 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594), mówiący, że „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

„opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Opisane wyżej zadania gminy, to działania polityki społecznej na poziomie lokalnym.

Czym jest polityka społeczna? Zgodnie z definicją autorstwa Adama Kurzynowskiego „Polityka społeczna to działalność państwa, samorządu i organizacji pozarządowych zmierzająca do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, prorozwojowych struktur społecznych oraz stosunków społecznych opartych na równości i sprawiedliwości społecznej, sprzyjających zaspokajaniu potrzeb społecznych na dostępnym poziomie.”¹

Na szczególną troskę zasługują rodziny zagrożone lub nieradzące sobie z problemami jakie niesie ze sobą życie. Są to w szczególności: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm czy narkomania. Przedstawione dysfunkcje mogą prowadzić do wykluczenia z życia społecznego, w przeważającej części z rynku pracy. Spójność działań poszczególnych podmiotów pozwoli na realizację celów w poszczególnych obszarach polityki społecznej, przedstawionych w niniejszej Strategii.

Ideą Strategii jest wskazanie głównych kierunków mających na celu dążenie do poprawy życia mieszkańców w sferze społecznej. Opracowana Strategia służyć będzie kreowaniu polityki społecznej w Gminie Świercze.

Niniejsza Strategia została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach. Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W tworzeniu strategii wzięli udział przedstawiciele poszczególnych obszarów polityki społecznej w Gminie Świercze tj. przedstawiciele środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, policji i sądownictwa. Zarządzeniem Nr 17/2015 Wójta Gminy Świercze został powołany Zespół Zadaniowy do opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świercze na lata 2015-2020 w składzie:

- 1) **Magdalena Szulecka** – przewodnicząca - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach;
- 2) **Justyna Kamińska-Melnicka** - pracownik socjalny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach;
- 3) **Izabela Kiela** - Sekretarz Gminy;
- 4) **Elżbieta Górajczyk** - zastępca przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerczach;

1. „Polityka społeczna” red. Adam Kurzynowski, Wyd. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.

- 5) **Anna Deptuła** - kurator zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wyszku z siedzibą w Pułtusku;
- 6) **Agnieszka Wrzeszcz** - doradca zawodowy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pułtusku;
- 7) **Rafał Sawulski** - pedagog szkolny w Publicznym Gimnazjum w Świerczach;
- 8) **Andrzej Fałęcki** - dzielnicowy Posterunku Policji w Świerczach;
- 9) **Teresa Stańczak** - przedstawiciel Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Świerczewianka”.

Strategię przygotowano analizując dostępne dokumenty źródłowe będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach, informacje pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy, Posterunku Policji w Świerczach, ze szkół, Głównego Urzędu Statystycznego oraz innych instytucji i organizacji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej a także wzięto pod uwagę problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców Gminy Świercze. Dokonano analizy SWOT w celu identyfikacji i systematyzacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla sfery społecznej gminy. Następnie opracowano wizję i misję rozwoju społecznego Gminy Świercze. Zdobyte w toku konstruowania strategii informacje pozwoliły także na wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych oraz wskazanie priorytetowych działań, które powinny przyczynić się do poprawy sytuacji osób pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tymi zjawiskami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest materiałem wyjściowym do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych działań będzie zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szeroko aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych. Należy zaznaczyć, że Strategia nie jest dokumentem zamkniętym, ani w sensie merytorycznym, ani czasowym. Jest podstawą do ciągłego programowania, podczas którego należy weryfikować założenia, cele i sposoby ich osiągnięcia. Strategia ta jest zgodna z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim, samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne m. in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

3. PODSTAWY PRAWNE STRATEGII

Niżej wymienione regulacje prawne wskazują kierunki działań ujętych w opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Świercze na lata 2015-2020. Należą do nich w szczególności:

- 1) **Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594);**
- 2) **Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.);**

Ustawa o pomocy społecznej określa:

- zadania w zakresie pomocy społecznej;
- rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania;
- organizację pomocy społecznej;
- zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

- 3) **Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.);**
- reguluje system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa.
- 4) **Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z póź. zm.)**
- określa zasady przyznawania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa);
- 5) **Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.);**
- 6) **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 ze zm.);**
- reguluje kwestie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; określa zadania w tym zakresie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wobec osób stosujących przemoc, sposób postępowania organów państwa,
 - podnosi świadomość przyczyn i skutków przemocy w rodzinie;
- 7) **Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2013 r. , poz. 135 ze zm.);**
- zawiera nowe regulacje w kwestiach dotyczących wspierania rodziny oraz organizacji pieczy zastępczej, określa zasady i tryb postępowania,
 - ustanowiła m. in. instytucję asystenta rodziny oraz wprowadza zmiany w przepisach o przysposobieniu.
- 8) **Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.);**
- tekst skierowany głównie do osób bezrobotnych zainteresowanych poznaniem swoich uprawnień, które liczą, że dzięki wsparciu systemów rehabilitacji i dofinansowaniom znajdą oraz utrzymają zatrudnienie, a to poprawi ich sytuację materialną oraz społeczną.
- 9) **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356);**
- większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania w/w problemów w społeczności lokalnej,
 - ustawa wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu, określa podstawy lecznictwa odwykowego oraz wskazuje kompetencje i zadania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 10) **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.);**
- określa m. in. zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii; kary za nieprzestrzeganie przepisów ustawy i rozporządzeń;

11) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536 ze zm.)

- ustawa jest ważnym aktem prawnym, wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce,- reguluje warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń;

12) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 zpóź. zm.)

- -ustawa stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego;

13) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375)

- ustawa przewiduje ,że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne,
- w świetle ustawy ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na :
 - promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
 - zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
 - kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości , a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Dokumentami programowymi o istotnym znaczeniu w rozwiązywaniu problemów społecznym oraz źródłem pozyskania informacji są:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Świercze na lata 2008-2020.
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pułuskim na lata 2013-2017.
3. Sprawozdania z działalności GOPS Świercze.
4. Dane Głównego Urzędu Statystycznego.
5. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020.
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Pomocy w Rodzinie.
7. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.
8. Narodowa Strategia Integracji Społecznej.
9. Strategia Rozwoju Kraju 2020.
10. Ocena zasobów pomocy społecznej.

4. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY ŚWIERCZE

a) Przedmiot diagnozy.

Przedmiotem diagnozy są charakterystyczne dla poszczególnych grup społecznych problemy o najwyższym stopniu dolegliwości, takie jak np.: bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia itp., które wymagają podejmowania wszechstronnych działań w celu przeciwdziałania celom krytycznym w życiu jednostek i zbiorowości, poprawy ich warunków bytowych oraz wyrównania różnic socjalnych w wielu obszarach aktywności społecznej.

Zespół Zadaniowy wyłonił w poszczególnych obszarach polityki społecznej niżej wymienione priorytety:

- pomoc społeczna,
- edukacja,
- bezpieczeństwo publiczne,
- ochrona zdrowia,
- bezrobocie i rynek pracy.

W wyżej wymienionych, poszczególnych obszarach, ustalone zostały cele szczegółowe i działania. Odrębnie dla każdego z obszarów opracowana została analiza SWOT.

b) Ogólna charakterystyka Gminy Świercze.

Gmina Świercze położona jest w województwie mazowieckim, w zachodniej części powiatu pułtuskiego. Zajmuje powierzchnię 93 km², co stanowi 11,2 % powierzchni powiatu.

Obszar jest zamieszkiwany przez 4712 osób (stan na 31.12. 2014 r.). Gmina swoim zasięgiem obejmuje 28 sołectw. Graniczy z 5 gminami tj.: Gzy, Nasielsk, Nowe Miasto, Sońsk, Winnica.

Rysunek 2. Gmina Świercze na tle powiatu pułtuskiego.
(Źródło: strona internetowa – www.gminy.pl)

c) Demografia.

Większość analiz demograficznych prowadzona jest na podstawie struktury ludności w podziale na wiek i płeć, ponieważ determinuje skalę i rodzaj potrzeb społecznych.

Poniższe wykresy prezentują dane w tym zakresie:

Lata	Mieszkańcy(osoby)
2012	4.722
2013	4.712
2014	4.714
2015	4.700 (30.09.2015)

KOBIECY					
	2011	2012	2013	2014	2015 (30.09.2015)
1	2	3	4	5	6
Ogółem	2.367	2.347	2.339	2.336	2.330
Wiek 0-17	503	478	467	444	434
Wiek 18-59	1.358	1.360	1.367	1.377	1.379
Wiek pow.60	506	509	505	515	517

MEZYCYŻNI					
	2011	2012	2013	2014	2015 (30.09.2015)
1	2	3	4	5	6
Ogółem	2.403	2.375	2.373	2.378	2.370
Wiek 0-17	551	535	524	511	491
Wiek 18-64	1.632	1.624	1.627	1.629	1.638
Wiek pow.65	220	216	222	238	241

Tabela . Liczba mieszkańców Gminy w rozbięciu na miejscowości według stanu na dzień 31.12.2014 r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Stan na dzień 31.12.2014 r.
1.	Brodowo	133
2.	Bruliny	221
3.	Bylice	91
4.	Chmielewo	110
5.	Dziarno	81
6.	Gaj	101
7.	Gąsiorowo	96
8.	Gąsiorówek	59
9.	Godacze	125
10.	Gołębie	98
11.	Klukowo	201
12.	Klukówek	146
13.	Kosiorowo	144
14.	Kościeszce	182
15.	Kowalewice Nowe	125
16.	Kowalewice Włosciańskie	256

17.	Ostrzeniewo	105
18.	Prusinowice	259
19.	Stpice	50
20.	Strzegocin	370
21.	Sulkowo	117
22.	Świercze	1103
23.	Świercze-Siółki	64
24.	Świerkowo	141
25.	Świeszewko	89
26.	Świeszewo	71
27.	Wyrzyki	145
28.	Wyrzyki-Pękale	31

d) Organizacje pozarządowe.

Na terenie Gminy Świercze działają następujące organizacje pozarządowe, których celem jest aktywizowanie mieszkańców na różnych płaszczyznach życia społecznego. Organizacje są ważnym partnerem dla sektora publicznego, realizującym zadania polityki społecznej gminy.

- Ochotnicza Straż Pożarna Świercze,
- Ochotnicza Straż Pożarna Świeszewko,
- Ochotnicza Straż Pożarna Dziarno,
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Świerczewianka”,
- Fundacja „Bezpieczeństwo i Rozwój”,
- Stowarzyszenie „Rzekotka”,
- Gminny Klub Sportowy Świercze.

e) Pomoc społeczna.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej odpowiada za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w Gminie Świercze.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest najczęściej pierwszym miejscem, do którego osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej zwracają się o pomoc. Od kilku już lat, stara się łagodzić sytuację osób i rodzin poprzez systematyczną i terminową wypłatę świadczeń oraz wdrażanie pozamaterialnych form pomocy. Głównym celem jest pomoc środowiskom wykluczonym społecznie oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, wzmacnianie i mobilizowanie do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji życiowej. Działania te są prowadzone we współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami, którym bliskie jest dobro mieszkańców gminy.

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach w 2014 r. zatrudnionych na umowę o pracę było 12 osób, 1 osoba na umowę zlecenie.

- kierownik – praca w wymiarze 1 etatu,
- pracownicy socjalni wykonujący pracę w terenie – praca w wymiarze 3 etatów,

- główny księgowy – praca w wymiarze 1 etatu,
- pracownik socjalny ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – praca w wymiarze 1 etatu,
- asystent rodziny- praca w wymiarze 1 etatu,
- opiekunka środowiskowa- praca w wymiarze 4 etatów,
- sprzątaczką – praca umowa zlecenie.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach pracuje wyspecjalizowana kadra, która systematycznie podnosi kwalifikacje zawodowe.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie w miarę możliwości , do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Decydujący wpływ na korzystanie z systemu pomocy społecznej w Polsce mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz innych aktach normatywnych. Podstawową przesłanką do udzielenia pomocy jest kryterium dochodowe. Od 1 października 2015 r. ustalone zostało na poziomie : osoba samotna **634,00 zł**; osoba w rodzinie **514,00 zł**.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- niepełnosprawności
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- bezdomności
- bezrobocia,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, celowych specjalnych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania,
- dożywianie dzieci w szkołach,
- przyznawanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- sprawienie pogrzebu zgodnie z wyznaniem zmarłego,
- udzielanie pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego.

Do zadań własnych dotowanych należy:

- przyznawanie zasiłków stałych,
- przyznawanie zasiłków okresowych.

Do zadań zleconych gminy należy:

- opłacanie składek zdrowotnych za osoby pobierające zasiłki stałe,
- świadczenie specjalistyczne usług opiekuńczych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wykres. Liczba osób objętych pomocą w latach 2012-2014

Liczba osób objętych pomocą w latach 2012-2014			
	2012	2013	2014
1	2	3	4
Liczba osób	654	623	548
Liczba rodzin	400	456	341
Liczba osób w rodzinach	1.215	1.463	1.091

W latach 2012-2014 liczba osób objętych systemem pomocy społecznej w Gminie Świercze wyniosła **1825** na ogólną liczbę **4712** mieszkańców.

Tabela. Powody przyznania pomocy społecznej przez GOPS w Świerczach w latach 2012-2014.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6	7
Ubóstwo	112	103	137	330	295	419
Sieroctwo	0	1	1	0	4	4
Bezdomność	1	1	1	5	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	33	35	27	175	187	140
W tym: wielodzietność	17	19	13	107	118	80
Bezrobocie	99	87	116	313	286	377
Niepełnosprawność	10	11	11	21	23	23
Długotrwała lub ciężka choroba	148	128	136	324	282	289
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia	47	30	15	194	117	55

gospodarstwa domowego						
W tym : rodziny niepełne	18	11	10	71	32	26
Rodziny wielodzietne	6	5	5	36	29	29
Przemoc w rodzinie	0	1	1	0	4	4
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	4	4	5	10	9	17
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	2	0	6	6	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	1	2	3	2	6	7
Sytuacja kryzysowa	0	1	0	0	5	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach/ Ocena zasobów pomocy społecznej.

W Gminie Świercze, jak wynika ze sprawozdań w latach 2012-2014 dominującymi problemami było: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo i bezrobocie.

Powody przyznania pomocy społecznej miały wpływ na formę udzielanego wsparcia. Dane szczegółowe przedstawia poniższa tabela.

Tabela .Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS w Świerczach w latach 2012-2014

Rodzaj pomocy	2012	2013	2014
1	2	3	4
Zasiłek stały	24	25	25
Zasiłek okresowy	50	61	53
Zasiłek celowy	280	295	233
posiłek	345	346	284
Usługi opiekuńcze	23	16	24
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	3	3
Skierowanie do domu pomocy społecznej	0	0	0
Praca socjalna	60	80	85
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0
schronienie	0	0	0
Sprawienie pogrzebu	2	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS/Ocena zasobów pomocy społecznej.

W okresie 2012-2014 liczba osób otrzymujących pomoc w formie posiłku utrzymywała się na wysokim poziomie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach realizuje program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” we wszystkich szkołach znajdujących się na terenie gminy.

Cele programu:

- zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania (w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych);
- poprawa poziom życia osób i rodzin o niskich dochodach;
- ograniczenie niedożywienia poprzez upowszechnianie zdrowego stylu żywienia;
- wdrożenie działań zmierzających do rozwoju i wykorzystywania bazy żywieniowej lub zwiększenia jej dostępności, w tym tworzenia lub doposażenia punktów przygotowywania lub wydawania posiłków oraz dowozu posiłków.

Z pomocy w tej formie w roku 2014 skorzystało **284 dzieci** - na łączną kwotę 127.625,00 zł.

Praca socjalna

Ważną formą wsparcia jest praca socjalna. Polega ona na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi organizacjami społecznymi i pozarządowymi.

Asystent rodziny

Od 2013 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach realizowany jest resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej - „Asystent rodziny”. W roku 2014 objętych programem zostało 10 rodzin.

Indywidualna praca z rodziną pozwala zaobserwować poziom motywacji klientów do podjęcia działań. Poprzez komplementowanie i ujawnianie zasobów u klientów nastąpił wzrost poczucia ich własnej wartości oraz skuteczności. Uświadomili sobie istnienie własnych umiejętności, możliwości i innych zasobów. Odkryli rozwiązania które już kiedyś się sprawdziły co zachęca ich do dalszych działań i daje im nadzieję, że poradzą sobie w przyszłości z innymi trudnościami. Ponadto mają poczucie, że są traktowani podmiotowo i jest szanowana ich godność. Nie odczuwają frustracji z powodu negatywnych ocen i postrzegania wyłącznie poprzez pryzmat deficytów. Mają możliwość uczestnictwa w procesie pomocowym, współdecydowania i współodpowiedzialności.

Wśród wielu klientów doszło do zmiany postawy, przekierowania z roszczeniowości na działania własne, z pytania „co mi się należy” na pytanie „co mogę jeszcze zrobić”. Doszło w nich do uznania, iż służby społeczne nie muszą być wrogiem, a sprzymierzeńcem; klienci doświadczyli, że mogą pytać i oczekiwać rzetelnych informacji, że istnieje społeczny system zabezpieczenia, z którego mogą korzystać i z nim współpracować. Zauważalne stało się w nich zmniejszenie poczucia osamotnienia i bezsilności, zwiększenie koncentracji na przyszłości i odzyskanie poczucia wpływu na nią. W klientach nastąpił wzrost wiary w możliwość przełamania pokoleniowych trudności i rodzinnego schematu, co motywuje ich do budowania nowej rzeczywistości i podnoszenia jakości swojego życia.

Należy również zauważyć, że działania zapewniające wsparcie rodziny podjęły również inne jednostki na terenie gminy. Wzmocniła się współpraca pomiędzy GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, szkołami, Policją i organizacjami pozarządowymi. Rozbudowano system chroniący rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego.

Pomoc najuboższym mieszkańcom.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2014 wydał żywność najuboższym mieszkańcom gminy. Poprzez współpracę ze Stowarzyszeniem Emerytów i Rencistów „Świerczewianka” podpisano umowę z Bankiem Żywności w Ciechanowie na przekazywanie gotowych artykułów spożywczych dla najuboższej ludności Unii Europejskiej. Programem tym objęto **135 rodzin** w tym **450 osób** spełniających kryterium dochodowe (od 1 października 2015 r. osoba samotna 951,00 zł., osoba w rodzinie – 771,00 zł.). Wydano ponad **27 ton** żywności w ciągu roku.

Pomoc finansowa

W ramach realizowanych zadań z zakresu świadczeń rodzinnych , świadczeń z funduszu alimentacyjnego GOPS Świercze zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r.(Dz. U. z 2013 r. poz. 1456) oraz ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. , poz .1228) przyznawał świadczenia zgodnie z w/w ustawami. W roku 2014 przyznano świadczenia rodzinne dla 240 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach w roku 2014 wydał łącznie decyzje dotyczące 23 rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W roku 2014 wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 172 680,00 zł (464 wypłaconych świadczeń).

Tabela. Wydatki GOPS na świadczenia rodzinne oraz na składki z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego w latach 2012-2014.

Świadczenia rodzinne oraz składki			
	2012	2013	2014
Wydatki	1.314.025,00 zł.	1.328.273,00 zł.	1.252.829,00 zł.
Składki	20.875,00 zł.	31.583,00 zł.	30.049,00 zł.

Tabela. Świadczenia rodzinne przyznane przez GOPS w latach 2012-2014

Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych			
	2012	2013	2014
Liczba rodzin	320	303	240
Wartość świadczeń	925.934,00 zł.	988.823,00 zł.	911.263,00 zł.
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
	2012	2013	2014
Liczba rodzin	39	34	36
Wartość świadczeń	39.000,00 zł.	34.000,00 zł.	36.000,00 zł.

Tabela. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane przez GOPS w latach 2012-2014

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego			
Rok	2012	2013	2014
Liczba osób	23	36	31
Liczba rodzin	23	36	23
Wartość świadczeń	181.832,00 zł.	177.693,00 zł.	172.680,00 zł.

f) Oświata

Na terenie gminy Świercze funkcjonują placówki oświatowe szczebla gminnego. Należą do nich oddziały przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazjum i niepubliczne przedszkole.

Tabela . Liczba uczniów w placówkach oświatowych w gminie Świercze w latach 2012-2016

Lp.	Nazwa szkoły	Podział	Rok szkolny 2012/2013	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014/2015	Rok szkolny 2015/2016
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Świerczach	Przedszkole	43	57	49	38
		Szkoła Podstawowa	184	170	183	186
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Strzegocinie	Przedszkole	18	17	36	28
		Szkoła Podstawowa	76	72	70	76
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Świeszewie	Przedszkole	10	13	19	17
		Szkoła Podstawowa	37	30	36	40
4.	Publiczne Gimnazjum w Świerczach	Gimnazjum	193	186	164	162
5.	Niepubliczne Przedszkole „Akademia malucha”	Przedszkole	15	15	15	12

Szkoły wyposażone są w obiekty sportowe- sale gimnastyczne, hala sportowa w Świerczach, boiska, kort tenisowy. Prowadzą różnorodne formy zajęć pozalekcyjnych, koła zainteresowań. Poza tym na terenie szkół znajdują się bezpieczne place zabaw, jak również siłownia zewnętrzna.

Na terenie gminy działa Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczach . Księgozbiór to: 18422 woluminy i 169 audiobooków. Liczba czytelników w 2014 r. wynosiła 546. Biblioteka dysponuje 11 komputerami z dostępem do Internetu, co dodatkowo podnosi jej atrakcyjność. Bibliotekę odwiedziło 10296 osób w 2014 roku.

g) Ochrona zdrowia

Na terenie gminy działalność prowadzi Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDICAL WEST. W ośrodku zdrowia w Świerczach świadczone są usługi w ramach POZ, a w i w Strzegocinie funkcjonuje Gabinet Rehabilitacji i fizjoterapii.

W Świerczach znajduje się gabinet stomatologiczny - filia poradni stomatologicznej Wojskowej Specjalistycznej Przychodni Lekarskiej SP ZOZ w Legionowie. Na terenie gminy organizowane są liczne działania profilaktyczne. Udzielana jest pomoc w organizacji akcji takich jak stacjonowanie mammobusów, czy też badania cytologiczne. Gmina przekazuje informacje do innych jednostek w celu promowania zdrowego stylu życia.

Jednym z priorytetów Gminnej Strategii są działania na rzecz osób z grup szczególnego ryzyka, jak: niepełnosprawni, seniorzy i osoby przewlekle chore. W centrum uwagi władz gminnych i jednostek samorządowych są problemy ludzi starszych i przewlekle chorych. Z diagnozy społecznej wynika, iż jest to grupa społeczna najbardziej narażona na wykluczenie społeczne. Aktywizacja tej grupy umożliwia poprawienie sprawności fizycznej i psychicznej, zapobieganie samotności, poprawia relacje międzypokoleniowe. Sprawą szczególnie ważną jest pomoc rodzinom z osobami niepełnosprawnymi.

W zależności od stopnia niepełnosprawności, rodzaju dysfunkcji, sytuacji rodzinnej i materialnej, osoby niepełnosprawne i ich rodziny korzystają z szeregu świadczeń i usług. Gmina realizuje między innymi zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, do których zalicza się świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne i specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekunów.

Tabela . Wydane decyzje z tytułu pobierania zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, ZSO i ZDO.

Rok	Świadczenie pielęgnacyjne	Zasiłek pielęgnacyjny	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Zasiłek dla opiekuna
2012	308	1.094	x	x
2013	231	1.094	4	x
2014	206	1.085	6	112

Dużym wsparciem dla osób chorych i starszych jest świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania przysługują:

- osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.
- osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Rodzaj i zakres usług:

- **Usługi opiekuńcze** obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze** są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z dnia 25 lipca 2006 r.)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po przeprowadzonym postępowaniu przyznaje usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia, a także odpłatność wydając indywidualną decyzję administracyjną. Podstawą do podjęcia decyzji jest wizyta pracownika socjalnego i przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu ich pobytu. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świerczach zatrudnione są 4 opiekunki środowiskowe, które świadczą usługi dla podopiecznych oraz 4 osoby zatrudnione na umowę zlecenie świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze			
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	23	16	24
Liczba świadczeń	6.942	4.917	5.993
Kwota świadczeń	138.144,00 zł.	130.207,00 zł.	141.571,00 zł.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi			
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba osób	3	3	3
Liczba świadczeń	1.512	1.520	1.796
Kwota świadczeń	34.150,00 zł.	37.120,00 zł.	46.014,00 zł.

h) Bezpieczeństwo publiczne

Wsparciem dla prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa gminy są służby realizujące zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego. W Świerczach funkcjonuje Posterunek Policji. Poza tym sprawy dotyczące bezpieczeństwa publicznego realizuje na poziomie powiatu Sąd Rejonowy w Pułtusku oraz Prokuratura Rejonowa w Pułtusku. Działalność oraz współpraca pomiędzy służbami jest niezbędna w zapobieganiu przestępczości oraz zapobieganiu patologiom społecznym.

Tabela . Działania Policji - Komisariat Policji w Świerczach w latach 2012-2014.

Lp.	Rodzaj działań	2012	2013	2014
1.	Liczba przestępstw zgłoszonych	170	191	143
2.	Liczba zatrzymanych pod wpływem alkoholu	101	107	50
3.	Liczba sprawców z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	-	-	-
6.	Liczba postępowań karnych wykrytych	134	143	93

i) Bezrobocie i rynek pracy

Istotnym problemem powiatu pułtuskiego jest wysoki poziom bezrobocia. Zjawisko to dotyka szerokich kręgów społecznych. Bezrobocie w miarę wydłużania się okresu jego trwania zaczyna lokować osoby nim dotknięte poza istniejącą strukturą społeczno-zawodową powodując utratę uczestnictwa, co w efekcie prowadzi do wykluczenia społecznego. Brak stałego zatrudnienia wiąże się z brakiem dostępu do podstawowych instytucji społecznych np.: rynek pracy, edukacji, konsumpcji. Bezrobocie prowadzi do destrukuralizacji czasu i zmiany stylu życia. Powoduje kryzys tożsamości człowieka, izolację społeczną oraz nasila patologie społeczne. Istotną cechą bezrobocia w powiecie pułtuskim jest utrzymywanie się bezrobocia długotrwałego. Jedną z przyczyn przedłużania się okresu pozostawania bez pracy tak znacznej liczby osób jest niski poziom wykształcenia i kwalifikacji.

Model polityki rynku pracy składa się z aktywnych i pasywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Pasywna polityka państwa na rynku pracy przejawia się w łagodzeniu skutków bezrobocia dotkniętych nim osób. Programy pasywne obejmują: zasiłki dla osób bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne. Ponadto w obowiązującej ustawie został ustalony katalog podstawowych usług rynku pracy oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia oraz agencje zatrudnienia wszystkim bezrobotnym, do których pracodawca zaliczył: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizację szkoleń oraz usługi EURES. Zakres i struktura aktywnej polityki rynku pracy prowadzonej w skali lokalnej pozostaje w obszarze decyzyjnym władz samorządowych powiatów.

Stopa bezrobocia na dzień - 31.12.2012 r.

- dla Polski-13,4 %
- dla powiatu pułtuskiego- 23,3 %

Stopa bezrobocia na dzień - 31.12.2013 r.

- dla Polski-14,2 %
- dla powiatu pułtuskiego- 23,8%

Stopa bezrobocia na dzień - 31.12.2014 r.

- dla Polski- 13,9 %
- dla powiatu pułtuskiego- 24,5 %

Tabela. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2012-2014.

	Liczba osób bezrobotnych w Gminie Świercze			Liczba osób bezrobotnych w powiecie pułtuskim		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem	401	422	406	4861	4915	4594
Bezrobotne kobiety	174	182	181	2191	2230	2040
Długotrwanie bezrobotni	251	261	266	2879	3028	3042
Bezrobotni do 25 roku życia	97	102	100	1290	1217	1021
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	81	81	92	892	969	923

5. Analiza SWOT

Następnym etapem w konstruowaniu Strategii było wyodrębnienie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w Gminie Świercze. Wykorzystano analizę SWOT (skrót pochodzi od słów w języku angielskim : „ strengths”- mocne strony, „ weaknesses” –słabe strony; „ opportunities”- szanse; „ „ threats”- zagrożenia). Polega ona na analizie istniejącego potencjału gminy, realizowanych zadań i możliwości rozwojowych niezależnych, lub zależnych w niewielkim stopniu od otoczenia oraz na analizowaniu tych obszarów na zewnątrz gminy, które wpływają na jej funkcjonowanie.

Mocne strony	Słabe strony
<p>1. Pomoc społeczna</p> <p>a) zaplecze w postaci ośrodka pomocy społecznej,</p> <p>b) wzrastająca świadomość potrzeb społecznych,</p> <p>c) fachowość i zaangażowanie pracowników jednostki pomocy społecznej,</p> <p>d) wykwalifikowana kadra,</p> <p>e) znajomość lokalnych potrzeb w zakresie pomocy społecznej,</p> <p>f) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności,</p> <p>g) współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi,</p> <p>h) pozyskiwanie środków z EFS, PFRON i innych,</p> <p>i) zwiększająca się akceptacja społeczna w stosunku do osób niepełnosprawnych,</p> <p>j) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego,</p> <p>k) działanie asystenta rodziny,</p> <p>l) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>m) współpraca z Policją,</p> <p>n) prowadzenie prac społecznie-użytecznych,</p> <p>o) rozbudowane usługi opiekuńcze.</p>	<p>1. Pomoc społeczna</p> <p>a) wzrost patologii społecznych w różnych aspektach m. in. uzależnienia, przemoc w rodzinie, wyuczona bezradność,</p> <p>b) bierność środowiska lokalnego wobec problemów społecznych,</p> <p>c) zbyt mała liczba pracowników zatrudnionych w sektorze pomocy społecznej,</p> <p>d) ograniczony dostęp do prawników i psychologów dla mieszkańców,</p> <p>e) brak mieszkań socjalnych,</p> <p>f) brak ośrodka wsparcia.</p>
<p>2. Edukacja</p> <p>a) wystarczająca sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych,</p> <p>b) wystraszająca liczba miejsc w przedszkolach (poza Świerczami),</p> <p>c) zmodernizowane szkoły,</p> <p>d) wykwalifikowana kadra pedagogiczna,</p> <p>e) funkcjonowanie hali sportowej,</p> <p>f) dostęp do Internetu.</p>	<p>2. Edukacja</p> <p>a) ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów,</p> <p>b) niewystarczająca dotacja centralna na cele oświatowe,</p> <p>c) uboga oferta sportowa, kulturalna, rekreacyjna oraz kalendarz imprez spowodowana brakiem środków finansowych.</p> <p>d) brak przedszkola samorządowego w Świerczach.</p>
<p>3. Bezpieczeństwo publiczne</p> <p>a) działalność Ochotniczej Straży Pożarnej,</p> <p>b) funkcjonowanie Komisariatu Policji w Świerczach /praca dzielnicowych w terenie/.</p>	<p>3. Bezpieczeństwo publiczne</p> <p>a) niedoinwestowanie służb mundurowych,</p> <p>b) zły stan techniczny dróg,</p> <p>c) wzrost patologii (szczególnie narkomanii).</p>
<p>4. Ochrona Zdrowia</p> <p>a) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p>	<p>4. Ochrona Zdrowia</p> <p>a) Brak dostępności do usług specjalistycznych,</p> <p>b) brak pomocy psychologicznej.</p>

<ul style="list-style-type: none"> b) realizacja programów profilaktycznych, c) dostępność apteki, d) dostępność opieki zdrowotnej, e) poradnia rehabilitacyjna, f) czyste środowisko naturalne nie wywierające negatywnego wpływu na stan zdrowia mieszkańców gminy. 	
<p>5. Bezrobocie i rynek pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) duża liczba bezrobotnych młodych osób, które są zdolne do szybkiego przekwalifikowania zawodowego, b) szeroki zakres programów form aktywizacji realizowanych przez PUP, c) bezpośredni kontakt PUP z pracodawcami, d) rozbudowane poradnictwo zawodowe, e) duża ilość chętnych do podnoszenia kwalifikacji oraz do nabywania umiejętności praktycznych. 	<p>5. Bezrobocie i rynek pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wysoka stopa bezrobocia, b) zbyt mała liczba zakładów pracy i pracy chronionej, c) niskie wykształcenie osób bezrobotnych, d) apatia i bierność osób długotrwale bezrobotnych.

SZANSE I ZAGROŻENIA

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> a) dogodne połączenia komunikacyjne- kolej, komunikacja autobusowa, b) wzrost świadomości społecznej, c) możliwość pozyskania środków z Funduszy Europejskich, funduszy stypendialnych, d) sukcesywna likwidacja barier architektonicznych, e) edukacja młodzieży, f) posiadane doświadczenie w zakresie pozyskiwania funduszy, g) aktywnie działające organizacje pozarządowe, h) możliwość realizacji założonych celów przy aktywnej współpracy mieszkańców i władz gminy, i) powoływanie i funkcjonowanie stowarzyszeń i instytucji kulturalnych, j) stworzenie właściwej bazy edukacyjnej, w tym dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> a) zła sytuacja zarobkowo-dochodowa mieszkańców, b) wysoki wskaźnik bezrobocia w gminie, c) pogłębiające się ubóstwo, d) zanikające więzi międzyludzkie, e) przemoc w mediach, f) brak perspektyw dla młodzieży, g) patologia rodzin, h) niedostateczna wiedza rządu w zakresie faktycznych potrzeb w obszarze polityki społecznej, i) pogarszająca się sytuacja ekonomiczna kraju, j) zbyt małe środki na profilaktykę i niedocenywanie zagrożeń, k) brak środków na działania i zatrudnianie specjalistów opieki zdrowotnej, l) rosnąca liczba osób niepełnosprawnych, m) narastająca przestępczość, przemoc, i agresja dzieci i młodzieży.

Kluczowym zadaniem władz gminy jest zapewnienie odpowiedniego poziomu życia swoim mieszkańcom. Polega ona nie tylko na pomocy materialnej, ale także w dużej mierze na stworzeniu możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Podstawowym warunkiem poprawy tego stanu rzeczy i skutecznym przeciwdziałaniem negatywnym zjawiskom społecznym, jest podwyższenie świadomości mieszkańców na temat

głównych przyczyn i skutków tych zjawisk, jak również możliwości zapobiegania ich powstawaniu.

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia mające powiązania ze wzrostem przedsiębiorczości. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu w razie piętrzących się kłopotów.

Cel strategiczny:

„Poprawa warunków życia i funkcjonowania mieszkańców Gminy Świercze”

6. GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE

Mianem problemu społecznego określa się zjawiska niekorzystne dla społeczności, w której występuje, oceniane przez nią jako zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. Przedmiotem diagnozy są charakterystyczne dla poszczególnych grup społecznych problemy o najwyższym stopniu dolegliwości, takie jak : bezrobocie , ubóstwo, niepełnosprawność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, starość, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które wymagają podejmowania wszechstronnych działań w celu przeciwdziałania celom krytycznym w życiu jednostki i zbiorowości, poprawy ich warunków bytowych oraz wyrównywania różnic socjalnych w wielu obszarach aktywności społecznej. W przypadku Gminy Świercze najczęstszymi przyczynami skłaniającymi ludzi do skorzystania z pomocy ośrodka są: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W niektórych rodzinach objętych pomocą społeczną występuje jednocześnie kilka przyczyn, obszarów problemowych.

a) POMOC SPOŁECZNA

Cel strategiczny nr 1: Pomoc rodzinie

Cel szczegółowy nr 1: Minimalizowanie zjawiska ubóstwa.

Działania:

- a. Zwiększenie pracy socjalnej w rodzinach zagrożonych wykluczeniem.
- b. Objęcie rodzin pomocą finansową i rzeczową.
- c. Wprowadzenie asystenta rodziny do zagrożonych środowisk;

Wskaźniki:

1. Liczba rodzin objętych pracą socjalną.
2. Liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową.
3. Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.

Realizatorzy:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach.

Cel szczegółowy nr 2: Wsparcie osób starszych w zakresie funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Działania:

1. Propagowanie działalności Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Świerczewianka” oraz zachęcanie do tworzenia innych organizacji.
2. Wykonywanie usług opiekuńczych.
3. Aktywizacja-programy PUP (50+)

Wskaźniki:

1. Liczba członków Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Świerczewianka”.
2. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych.
3. Liczba osób objętych programem „50+”.

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach.
2. Urząd Gminy Świercze.
3. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „ Świerczewianka”.
4. Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusk.

Cel szczegółowy nr 3: Ograniczenie zjawisk uzależnień.

Działania:

1. Udzielanie informacji o możliwości wsparcia psychologicznego osobom z problemem uzależnień.
2. Kierowanie na leczenie odwykowe.
3. Działania profilaktyczne w zakresie uzależnień w środowisku lokalnym.

Wskaźniki:

1. Liczba osób korzystających z porad psychologa.
2. Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe.
3. Liczba działań profilaktycznych.

Realizatorzy:

1. Komisja ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach.
3. Zespół Interdyscyplinarny.
4. Posterunek Policji w Świerczach.

b) EDUKACJA

Cel strategiczny nr 2: Działania profilaktyczne.

Cel szczegółowy nr 1: Dążenie do wzrostu świadomości społecznej o zagrożeniach społecznych.

Działania:

1. Szkolenia nauczycieli w zakresie profilaktyki i przeciwdziałaniu zagrożeniom społecznym.
2. Prowadzenie spotkań informacyjnych z uczniami i rodzicami.

Wskaźniki:

1. Liczba nauczycieli biorących udział w szkoleniach.
2. Liczba przeprowadzonych spotkań informacyjnych z uczniami.

Realizatorzy:

1. Placówki oświatowe z terenu Gminy Świercze.
2. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej(kuratorzy rodzinni).

Cel strategiczny nr 3: Rozwój szkolnictwa.

Cel szczegółowy nr 1: Modernizacja i tworzenie placówek szkolnych.

Działania:

1. Utworzenie przedszkola samorządowego w Świerczach;
2. Doposażenie placówek.

Wskaźniki:

1. Liczba placówek oświatowych;
2. Liczba dzieci w przedszkolach.

Realizatorzy:

1. Gmina Świercze;
2. Placówki oświatowe.

c) BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Cel strategiczny Nr 4: Profilaktyczne działania na rzecz minimalizowania demoralizacji i przestępczości wśród młodzieży.

Cel szczegółowy nr 1: Podnoszenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

Działania:

1. Prowadzenie zajęć i warsztatów w szkołach.
2. Organizowanie spektakli profilaktycznych.
3. Oferowanie młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
4. Organizowanie spotkań dla dzieci i młodzieży o tematyce bezpieczeństwa na drodze i w środowisku.

Wskaźniki:

1. Liczba zajęć i warsztatów w szkołach.
2. Liczba zorganizowanych spektakli profilaktycznych.
3. Formy spędzania czasu wolnego.
4. Liczba spotkań o tematyce bezpieczeństwa na drodze i w środowisku.

Realizatorzy:

1. Posterunek Policji w Świerczach.
2. Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerczach.
3. Placówki oświatowe.

Cel szczegółowy Nr 2: Dążenie do zmniejszenia przestępczości na terenie Gminy Świercze oraz „znieczulicy społecznej”.

Działania:

1. Reagowanie na zachowania chuligańskie oraz na zagrożenia komunikacyjne.
2. Reagowanie na brak porządku publicznego.
3. Reagowanie na zagrożenia pożarowe.
4. Dostosowanie godzin pracy Posterunku Policji do potrzeb mieszkańców.

5. Pozyskanie nowych członków OSP.

Wskaźniki:

1. Liczba wykrytych przestępstw.
2. Liczba zgłoszeń o zagrożeniu komunikacyjnym.
3. Liczba zgłoszeń o zagrożeniu pożarowym.

Realizatorzy:

1. Posterunek Policji w Świerczach.
2. Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Świercze.

d) OCHRONA ZDROWIA

Cel strategiczny nr 5: Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Świercze.

Cel szczegółowy nr 1: Promocja zdrowia w celu podniesienia świadomości zdrowotnej.

Działania:

1. Badania mammograficzne.
2. Badania cytologiczne.
3. Realizowanie programów profilaktyki zdrowotnej.

Wskaźniki:

1. Liczba przeprowadzonych badań mammograficznych.
2. Liczba przeprowadzonych badań cytologicznych w Gminie Świercze.
3. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych.

Realizatorzy:

1. Gmina Świercze
2. Placówki oświatowe Gminy Świercze.
3. NFZ i placówki oświatowe Gminy.

Cel szczegółowy nr 2: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Rozwój usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. Pomoc w zapewnieniu sprzętu rehabilitacyjnego lub rozszerzenie usług rehabilitacyjnych.
3. Likwidacja barier architektonicznych.

Wskaźniki:

1. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. Liczba osób korzystających z poradni rehabilitacyjnej.

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach.
2. Ośrodek Zdrowia,
3. Gabinet rehabilitacyjny w Strzegocinie.

e) BEZROBOCIE I RYNEK PRACY

Cel strategiczny nr 6: Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych.

Cel szczegółowy nr 1: Aktywizacja i wspieranie osób bezrobotnych.

Działania:

1. Kierowanie osób bezrobotnych do prac społecznie-użytecznych.

2. Zwiększenie aktywności zawodowej kobiet.
3. Organizowanie : robót publicznych, prac interwencyjnych, staży.
4. Pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, kursy i szkolenia.

Wskaźniki:

1. Liczba osób skierowanych do prac społecznie-użytecznych, robót publicznych.
2. Liczba kobiet bezrobotnych.
3. Ilość uzyskanych środków/ilość zrealizowanych projektów.
4. Ilość utworzonych stanowisk pracy.

Realizatorzy:

1. Gmina Świercze.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy.
3. Powiatowy Urząd Pracy, Gmina Świercze.
4. Powiatowy urząd Pracy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

7.FINANSOWANIE

Określone cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w gminie wymagają odpowiednich źródeł finansowania, które można podzielić na:

- 1) środki pochodzące z budżetu gminy w zakresie zadań własnych gminy na pomoc społeczną oraz w innych obszarach ujętych w strategii;
- 2) środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową;
- 3) środki finansowe Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS);
- 4) środki finansowe Starostwa Powiatowego, Powiatowego Urzędu Pracy;
- 5) fundusze inwestorów prywatnych, organizacji pozarządowych.

8.ZARZĄDZANIE I MONITORING

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Świercze jest dokumentem określającym cele i konkretne działania do roku 2020 w zakresie problematyki społecznej. Strategia wymaga okresowej aktualizacji do zachodzących zmian w społeczeństwie i jego otoczeniu.

Za zarządzanie i monitoring Strategii odpowiedzialny jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach.

Głównymi obszarami monitorowania są wyznaczone cele i działania. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach przedstawia Radzie Gminy sprawozdanie z działalności GOPS do końca kwietnia każdego roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wiesław Adamiak
Wiesław Adamiak